

Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Зав. факультету
О.Л. Тонха

червня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри овочівництва
і закритого ґрунту
Протокол № 12 від 25.05.2021 р.

Зав. кафедри
І.О. Федосій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Овочівництво

Спеціальність 201 «Агрономія»
Освітня програма Агрономія
Факультет Агробіологічний
Розробник: к. с.-г. н., доцент Кутовенко В.Б.

Київ – 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Овочівництво

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>201 «Агрономія»</i>	
Освітня програма	<i>Агрономія</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	<u>150</u>	
Кількість кредитів ECTS	<u>5</u>	
Кількість змістових модулів	<u>3</u>	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>		
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	<u>третій</u>	<u>четвертий</u>
Семестр	<u>5</u>	<u>7</u>
Лекційні заняття	<u>30</u> год.	<u>12</u> год.
Практичні заняття	<u>30</u> год.	<u>12</u> год.
Самостійна робота	<u>90</u> год.	<u>131</u> год.
Індивідуальні завдання	<u>0</u> год.	<u>0</u> год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	<u>4</u> год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета. Підготовка висококваліфікованих агрономів з овочівництва ґрунтується на сучасних досягненнях агрономічної науки і передової світової практики. З цією метою спеціаліст повинен отримати глибокі знання з біології та технології вирощування овочевих культур у відкритому ґрунті. При цьому основна увага повинна надаватися механізації, автоматизації та хімізації процесів виробництва, системі боротьби з шкідниками і хворобами рослин, підвищенню продуктивності праці та виробництву високоякісної продукції, придатної для тривалого зберігання. Значна увага також повинна надаватися конвеєрному виробництву товарної продукції протягом усього року.

Студент повинен оволодіти глибокими знаннями з біології та технології вирощування високоякісного товарного врожаю овочевих культур, його допустимо екологічно чистої продукції в державних, орендних, фермерських, селянських господарствах. А також набути знань для управління агропромисловими районами та обласними службами України з метою впровадження новітніх технологій одержання високоякісної товарної, екологічно допустимої овочевої продукції.

Основним завданням вивчення дисципліни “Овочівництво” є:

- вивчення походження, індивідуального розвитку та біології овочевих рослин і способів їхнього розмноження;
- вивчення науково-обґрунтованих технологій вирощування розсади, підготовки ґрунту, вибору сорту, сівби (висаджування), догля за рослинами;
- удосконалення технологій вирощування високих урожаїв культур у відкритому ґрунті з метою одержання екологічно-допустимої товарної продукції при мінімальних затратах праці у різних ґрунтово-кліматичних умовах;
- забезпечення організації конвеєрного виробництва свіжої овочевої продукції протягом року.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: сучасні досягнення в галузі вирощування овочевих культур та їхні матеріально-технічне забезпечення;

вміти: оцінювати потенційні можливості сучасних сортів і гібридів з метою подальшого максимального їх використання через оптимізовані технології вирощування;

- практично підбирати технічні засоби для оптимізації та реалізації технологій вирощування основних овочевих культур;

- використовувати обладнання для оперативного проведення діагностики стану ґрунту і рослин в польових умовах і подальшого прийняття рішення та впливу його на елементи технологій;

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати у команді; прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахові спеціальні компетентності (ФК):

здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, захист рослин); здатність використовувати на практиці основні біологічні і агротехнологічні концепції, правила і теорії, пов'язані з овочевими рослинами; здатність використовувати факти і досвід новітніх сучасних досягнень у овочівництві; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; знати закономірності росту та розвитку, технології виробництва садивного матеріалу, закладання і догляду за насадженнями, збору врожаю, способи первинної обробки малопоширених овочевих та екзотичних рослин; здатність розпізнавати за морфологічними ознаками роди, види та сорти овочевих культур; здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів плодкових, овочевих рослин і винограду для розв'язання виробничих технологічних задач, у тому числі для їх зберігання і переробки.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Біологічні особливості овочевих культур. Загальні прийоми догляду за рослинами та збирання врожаю												
Тема 1. Вступ. Народногосподарське значення овочів. Завдання і тенденції розвитку овочівництва.	6	2				4	7	2		-		5
Тема 2. Біологічні особливості овочевих культур	10	3		4		3	12	-		2		10
Тема 3. Розмноження овочевих культур. Насіння.	8	2		2		4	5	-		-		5
Тема 4. Сівба насіння та висаджування розсади. Розрахунок потреби господарства у розсаді і посівному матеріалі	10	2		2		6	12	-		2		10

Тема 5. Загальні прийоми догляду за рослинами та збирання врожаю овочевих культур	10	2	-		8	10	-		-		10
Разом за змістовим модулем 1	44	11	8		25	46	2		4		40
Змістовий модуль 2. Овочеві культури групи капуст та плодів. Технологія їх вирощування											
Тема 1. Овочеві культури групи Капустяних	18	4	4		10	14	2		-		12
Тема 2. Овочеві культури родини Пасльонові	17	3	4		10	14	2		-		12
Тема 3. Овочеві культури родини Гарбузові	16	2	4		10	16	2		2		12
Тема 4. Овочеві культури родини Бобові і Тонконогові	9	1	2		6	12	-		2		10
Разом за змістовим модулем 2	60	10	14		36	56	6		4		46
Змістовий модуль 3. Овочеві культури групи коренеплоди, цибулинні, зеленні і багаторічні. Технологія їх вирощування											
Тема 1. Овочеві культури групи Коренеплідних	15	3	2		10	12	2		-		10
Тема 2. Овочеві культури групи Цибулинних	14	2	2		10	12	2		-		10
Тема 3. Зеленні овочеві культури	9	2	2		5	12	-		2		10
Тема 4. Багаторічні овочеві культури	8	2	2		4	12	-		2		10
Разом за змістовим модулем 3	46	9	8		29	48	4		4		40
Усього годин	150	30	30		90	150	12		12		126

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Класифікація овочевих культур	4
2	Насіння овочевих культур	2
3	Розрахунок потреби господарства у розсаді	2
4	Овочеві культури групи Капустяних	4
5	Овочеві культури родини Пасльонові	4
6	Овочеві культури родини Гарбузові	4
7	Овочеві культури родини Бобові і Тонконогові	2
8	Овочеві культури групи Коренеплідних	2
9	Овочеві культури групи Цибулинних	2
10	Зеленні овочеві культури	2
11	Багаторічні овочеві культури	2
	Разом	30

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Народногосподарське значення овочів. Завдання і тенденції розвитку овочівництва.	4
2	Біологічні особливості овочевих культур	3
3	Розмноження овочевих культур	4
4	Сівба насіння та висаджування розсади	6
5	Загальні прийоми догляду за рослинами та збирання врожаю овочевих культур	8
6	Овочеві культури групи Капустяних	10
7	Овочеві культури групи Плодових	26
8	Овочеві культури групи Коренеплідних	10
9	Овочеві культури групи Цибулинних	10
10	Зеленні овочеві культури	5
11	Багаторічні овочеві культури	4
	Разом	90

6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Національний університет біоресурсів і природокористування України			
ОС Бакалавр спеціальність Агрономія	Кафедра овочівництва і закритого грунту	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни Овочівництво	Затверджую Зав. кафедри
Екзаменаційні питання			
1. Технологія вирощування капусти білоголової ранньостиглої			
2. Технологія вирощування кропу на зелень			

Тестові питання різних типів

1. Рекомендована річна норма споживання огірка на душу населення в Україні:

1	39 кг
2	30 кг
3	15,5 кг
4	10 кг

2. Яка культура належить до класу дводольних:

1	Огірок
2	Цибуля порей
3	Спаржа
4	Кукурудза цукрова

3. Назвіть едафічний фактор, що впливає на ріст і розвиток овочевих культур:

1	Забруднення атмосфери
2	Газове середовище повітря
3	Вміст елементів живлення в ґрунті
4	Бур'яни
5	Попелиця

4. До якої групи за розміром і масою належить насіння пастернаку

У бланку відповідей вкажіть правильну відповідь

5. Назвіть овочеву культуру, яка розмножується лише вегетативним способом:

1	Петрушка
2	Кріп
3	Щавель
4	Часник

6. Визначте кількість рослин салату на 1 га за схеми висаджування 45 x 20см

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)

7. Яку овочеву культуру можна способом сівби:

вирощувати квадратно-гніздовим

1	Буряк столовий.
2	Цибуля ріпчаста.
3	Кабачок
4	Огірок

8. Який сорт цибулі ріпчастої відносять до різновидності - напівгостра:

1	Сквирська
2	Халцедон
3	Ткаченківська
4	Ялтинська місцева

9. Назвіть схему висаджування помідора для комбайнового збирання (см):

1	70 × 70-75
2	70 × 30-35
3	90 + 50 × 30-35
4	90 × 30-35

10. За якої температури починає проростати насіння буряка столового?

<i>(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)</i>
--

7. Методи навчання

Лекції, лабораторні заняття та самостійна робота. Для глибшого ознайомлення з овочевими культурами планується проводити лабораторні заняття в НДП «Плодоовочевий сад» .

8. Форми контролю

Підсумковий контроль у вигляді екзамену

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

10. Методичне забезпечення

1 Бобось І.М., Кутовенко В.Б. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни «Овочівництво» для студентів заочної форми навчання напряму 60901 «Агрономія»

2. Бобось І.М., Кутовенко В.Б. Робочий зошит для лабораторних і самостійних занять зі спеціальності 090101 «Агрономія» з дисципліни «Овочівництво».- К.:НУБіП України – 2010, - 67 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Барабаш О.Ю. Овочівництво. К.: Вища школа, 1994. – 371 с.
2. Лихацький В.І. та інші “Овочівництво” том 1 і 2-й. К.: Урожай, 1996. – 298 і 357 с.
3. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є. Овочівництво, практикум. К.: Вища школа, 1994. – 362 с.
4. Барабаш О.Ю., Тараненко Л.К., Сич З.Д. Біологічні основи овочівництва.- К.:Арістей, 2005.- 350с.
5. Л. Гіль та інші. Сучасні технології овочівництва відкритого ґрунту. Вінниця - 2008 р.
6. Кутовенко В.Б., Міхаліна І.Г. Сучасні технології вирощування овочевих культур // Навчальний посібник. Вінниця , 2013 р., 263 ст.

Допоміжна

1. Досвід виробництва та маркетингу овочів в Україні. Ю.І. Сологуб, А.Ю. Андрюшко та ін. Проект аграрного маркетингу – 2005 р. 320 ст.
2. Журнали: “Настоящий хозяин”, “Овощеводство”, “Огородник”, Овощи и фрукты.
3. Технологія вирощування овочевих культур із застосуванням краплинного зрошення в умовах України. Рекомендації, 2005. М.І.Ромащенко, В.С.Сніговий, В.М.Корюненко, О.Г.Матвієць, Й.К. Копестиренський, А.Т.Каленіков, В.В.Безрук, Ф.Н. Дудинець, З.Д. Сич, В.Б. Кутовенко, Л. М. Мацейко, С.М. Гунько.
4. Барабаш О.Ю. та інші. Овочівництво і плодівництво. К.: Вища школа, 2000. – 340 с.
6. Улянич О.І. Зеленні та пряносмакові овочеві культури.– К.: Дія, 2004.– 166 с.
8. Knaflowski M. Szparag.– Komorniki: Nauka, 1995.– 92 pp.
9. Довідковий матеріал з овочівництва З.Д. Сич, О.Я. Жук, І.М. Бобось, В.Б. Кутовенко та ін. – К.: НУБіП України. – 2012. – 201 с.

12. Інформаційні ресурси

1. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=378>
2. www.ovoch.com
3. www.agromage.com
4. <http://moodle.nubip.edu.ua/>
5. <http://elearn.nubip.edu.ua>